

[Aksel Larsen.]

alligevel uvæsentlige Ting. Det er jo saadan, som det sagligt er bevist af forskellige af mine Forgængere her paa Talerstolen, at naar et Parti inden for et af Omraaderne har tilstrækkelige Stemmer til et Tillægsmandat, er der jo ogsaa Stemmer i de andre Omraader, og jeg tror, som sagt, ikke, at disse Indskrænkninger faar saa forfærdelig stor praktisk Betydning.

Der er imidlertid visse Indskrænkninger i den lige, direkte og almindelige Valgret, som jeg vender mig imod. Den første og efter min Mening alvorligste findes i § 1. Det er den, som i Stk. 1, Afsnit c, siger, at den, der nyder eller har nydt offentlig Understøttelse, som i Henhold til Lovgivningen betragtes som Fattighjælp, ikke har Valgret. Dette er i Overensstemmelse med Bestemmelser, der findes i Sociallovgivningen, og i Overensstemmelse med foreslaaede Grundlovsbestemmelser, men det faar mig ikke til at synes, at det er rigtigt. Jeg vil ikke acceptere den Teori, at Folk, der er fattige, skal straffes, at de ikke skal have Valgret, fordi de er fattige. Jeg befinder mig her i Modstrid med Indenrigsministeren og Regeringen, der har udarbejdet dette Lovforslag, men i Overensstemmelse med bl. a. Socialdemokratiets Program. Jeg befinder mig i endnu højere Grad i Uoverensstemmelse med det ærede Medlem Hr. Krag, som godt kunde lide at faa denne Bestemmelse udvidet til ogsaa at omfatte dem, der modtager Kommunehjælp. Jeg synes snart, at Repræsentanterne for Venstre skulde være lidt forsigtige med at kaste med Sten. Hvis de vil have den Slags alvorligt overvejet, maa vi give os til at overveje, hvorvidt de Hundredtusinder af Landbrugere, der løbende har modtaget offentlig Hjælp igennem de forskellige Kriseaar, der har faaet Saasædtilskud og Rentetilskud og lever højt paa Svineordningen o. s. v., skal have Valgret.

Jeg finder det endvidere uberettiget, at syge ikke kan deltage i Afstemningen, fordi de paa Grund af Sygdom er forhindret i at begive sig til Stemmestedet. Jeg henstiller, at man tager Spørgsmaalet op til Overvejelse med betydelig mere Velvilje end den, som det ærede Medlem Hr. Krags Indstilling røbede paa dette Punkt; saavel syge som svagelige, der har Vanskelighed ved, eller for hvem det er umuligt at komme til Valgstedet paa Grund af Sygdom eller Svaghed, bør have Lov til at stemme paa samme Maade som de i § 53, Stk. 1, Pkt. a og b angivne Vælgere.

Det forekommer mig ubegrundet, at

man vil gøre Valgloven en Smule mere uretfærdig, hvad angaar Tildelingen af Tillægsmandater. Det helt retfærdige vilde vel være at bestemme, at et Parti har Ret til at faa Del i Tillægsmandaterne, saa snart det i hele Landet tilsammen mønstrer det Gennemsnit, som skal til for at erhverve et Mandat. Saadan er det ikke efter den hidtidige Valglov, og saadan bliver det heller ikke ved dette Forslags Gennemførelse. Jeg henstiller, at man overvejer det. Jeg tror ikke, det er rigtigt at køre videre med den nuværende Indskrænkning. I alt Fald synes jeg ikke, man skal gøre det værre ved at forlange, at i Fremtiden skal man i et af Omraaderne have Stemmer til et Gennemsnitsmandat. Det er at gøre det vanskeligere for Partierne at faa Repræsentation paa Ting, end det har været hidtil.

Hvad Kredsinddelingen angaar, har jeg ikke stort at bemærke. Det forekommer mig uhyre praktisk, at man har lagt Gentofte ind under Hovedstadsområdet, og den foreslaaede Nyinddeling af Kredse kan jeg paa de allerfleste Omraader betingelsesløst slutte mig til. Jeg forstaaer saa udmærket godt Venstres Opposition mod det, som her tilsigtes gennemført, til Trods for, at det faktisk kun er en à jour-Føring af den hidtidige Valglovs Princip. Hvis den Linie, som propageres af forskellige Venstreblade, og som det ærede Medlem Hr. Krag gav Udtryk for her i Tinget i Dag, gennemføres, saa Hovedstadens Repræsentation forringes og f. Eks. Repræsentationen for de vestjyske Egne forøges, saa vil det jo bevirke, at den Ulighed, der findes i Øjeblikket, vil blive bevaret, maaske vil blive endnu større. I Øjeblikket sidder der her i Tinget to Repræsentanter for Venstre mere, end det har Stemmer til. Hvis det var rent saglige Grunde, der fik Venstre til at stille sig paa det Standpunkt, at Hovedstaden skal have nogle færre Kredse end foreslaaet og Vestkysten nogle flere, maatte man samtidig stille Forslag om nogle flere Tillægsmandater, saa man sikrede, at hvert Parti fik Repræsentation i Forhold til sit Stemmetal. Jeg er bange for, at jeg bliver nødt til at opfatte Indvendingen fra Venstre paa det Punkt som et Forsøg paa stadig væk at tilrane sig en uberettiget Fordel gennem Valggeometrien.

Endelig vil jeg sige, at Adgangen til Folkeafstemning forekommer mig gjort unødigt vanskelig. Hvis man vil gennemføre Folkeafstemningsprincippet, saa skal man gennemføre det, saa det er en Realitet, og ikke saadan, at det faktisk bliver en Skueret, som der aldrig bliver praktisk Brug for.